

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Enotna ali razdvojena armada?

Pod tem naslovom je priobčil „Slovenec“ dva članka, ki se nam zdita z ozirom na sedanje razmere med obema državnima polovicama tako umestna, da ju ponatisnemo tudi v svojem listu doslovno. „Slovenec“ piše namreč:

Dne 13. t. m. je zborovala gosposka zbornica ter z interpelacijo glede armade vzbudila splošno pozornost to- in onstran Litave. Zadnji dogodki na Ogrskem, osobito pa madjarske zahteve glede armade povzročajo v avstrijskih krogih opravičeno bojazen, da skušajo Madjari razdvojiti „staro armado“, ki se je proslavila na stoterih bojiščih za dom in vladarja ter ustvariti posebno madjarsko armado. Ta bojazen ni prazna, nameni so jasni, a posledice bi bile največja nevarnost za obstanek države in manjših slovanskih narodov.

V gosposki zbornici pa so zbrani možje, ki trezneje in z višjega stališča presojuje dogodka v državi, ki pozorneje zasledujejo znamenja na političnem obzorju ter mirneje zró v okrilje bližnje bodočnosti, nego mnogi ljudski zastopniki, ki plavajo z dnevnim tokom ljudske volje ter imajo posla polne roke za vsakdanje potrebe in zahteve svojih volilcev. In s tega stališča dobiva tem večjo važnost izjava gosposke zbornice.

Predsednik knez Windischgrätz je namreč vložil na vlado naslednjo interpelacijo:

„Gosposka zbornica je že opetovano in skoraj soglasno izražala svoje nazore glede skupne armade. Podpisani so torej prepričani, da je nerazrušna enotnost in skupnost naše slavne armade, katere vodstvo in notranja uprava je že od pamtveka in po vstavi izključno pravo krone, brezpogojna potreba za obstanek in moč države. Poročila pa, ki prihajajo z Ogrskega o obravnava glede armade, nas navdajajo z resno bojaznijo. Podpisani nočejo jemati pravice delegaciji, ki se v kratkem snide ter je pristojno mesto za skupna

vprašanja, torej tudi za armadno vprašanje, vendar pa sodijo, da je njihova dolžnost, ako gosposka zbornica kot del zakonodajnega zastopstva v državni polovici, ki toliko žrtvuje za vzdržavanje skupne armade, zahteva od vlade pojasnila glede prememb v armadi. Zato podpisani vprašajo, ali more in hoče gospod min. predsednik pojasniti one premembe v skupni armadi, katere je obljubil ogrski ministerski predsednik ogrski zbornici.“

To interpelacijo je podpisalo 65 članov vseh treh strank gosposke zbornice.

Min. predsednik dr. pl. Körber je takoj odgovoril rekoč: „Gosposka zbornica je neomahljivo udana vladarskemu prestolu in državi ter navzlic nasprotjem v političnem življenju vedno skrbna za blagor države, presojujoč vprašanja le z višjega stališča, zato je tudi v prvi vrsti poklicana, da v važnih vprašanjih polaga svojo veljavno besedo na tehtnico. Z ozirom na to pa tudi vlada dobra moč, da se odločno upira vsem enostranskim premembam negotbenih zakonov, ki se morejo premeniti le ustavnim putem, v sporazumu obeh državnih polovic, ker ti zakoni, dasi formalno samostojni, vendar ustvarjajo pogodbo, na kateri sloni delegacija kot parlamentarna, skupna vlada pa kot izvrševalna instanca za skupne zadeve. Skupnost in enotnost države dokazuje določba, da obe delegaciji skupno glasujeta, ako drugače soglasje ni mogoče. Kar se tiče armade, tudi v tem vprašanju vlada ni premenila prepričanja, da je skupno vodstvo in notranja uprava armade izključna pravica vladarjeva. Da pa je za ukrepe krone odgovorna tudi vlada, to izvira že iz ustave obeh držav, in obe vladi imati pravico in dolžnost, da presojata od vladarja nameravane premembe v upravi države. Meni so torej bile nameravane premembe znane, katerih pa javnost natančno ne pozna, ker sploh še niso stalno določene. Za danes pa lahko rečem: Vnanja in notranja enotnost armade, njene podlage in tradicije se ne premene; armada ostane stara, navdana

z edinim čustvom dolžnosti, da varuje in brani vladarja in državo do zadnje kaplje krvi. Kar se bode zgodilo, to ne bode v nasprotju z državnopravnim razmerjem. Odločno pa moram zavračati razdelitev armade, kar bi bilo hudodelstvo proti skupni državi. Ta razdelitev se ne more izvršiti, dokler veljajo negotbeni zakoni, ker nobene narodne zahteve ne smejo dovesti do tega. Temu se upira naša pravica, ki je tudi pravica države, v polni veljavi.“

Nato se pa oglasi interpelant knez Windischgrätz ter naglašja, da je po njegovem in njegovih tovarišev mnenju vodstvo in organizacija armade izključna pravica vladarjeva.

Potrebo skupnosti in enotnosti armade naglašajo tudi treznejši ogrski politiki. Ako pa sedaj ogrski ministerski predsednik v zbornici napoveduje premembe v armadi, ako Košut naglašja, da je v programu njegove stranke samostojna ogrska armada, in da je obstrukcija v tem oziru dosegla vspehe, o katerih pred leti nihče še sanjal ni, potem je bojazen pač opravičena, in dolžnost je gosposke zbornice izjaviti, da noče samostojne ogrske armade, in avstrijsko prebivalstvo noče več biti potrpežljivo jagnje.

S to izjavo so bili člani na desnici gosposke zbornice povsem zadovoljni, pomisleke pa imajo nekateri levčarji. Ti namreč trdijo, da bode izjava avstrijske gosposke zbornice dala nov pogum obstrukciji v ogrski zbornici. Po naši sodbi pa je ta izjava sedaj le udarec v vodo. Ako je grof Tisza dobil od vladarja koncesije glede armade, potem so odveč vsi ugovori avstrijske gosposke zbornice, ker ogrski kralj in avstrijski cesar enako sodita in mislita o skupnosti in enotnosti armade. Nehote nam prihaja na jezik, da je to dogovorjena igra z namenom, da zakrije, kar se je, ali se bode zgodilo. Sicer pa je gosposka zbornica že preje govorila in je delegacija najkompetentnejša korporacija za to vprašanje, ki je mnogo večjega pomena za razvoj države, nego mnogi sodijo.

Dopisi.

Iz goriške okolice.

Dragi prijatelj!

V prejšnjih dopisih sem ti toraj dokazal, da je tvoje časnikarjenje začelo na krivo pot. Ti se v novejšem času opiraš le na farbanje in teroriziranje. V to dvojje staviš zaupanje v boju za svojo časnikarsko eksistenco. Ti spravljaš s svojim listom v javnost mnogo, mnogo neresničnosti, vedoma in nevedoma, in če se ti potem v drugih listih oporeka, dokaže neresnica, pa skušaš dotičniku usta zamašiti s teroriziranjem.

Na ta način si hotel zadušiti tudi te dopise. Jaz sem nameraval z njimi med drugim poskusiti, ali si zmožen stvarnega razgovaranja. S tabo nisem imel doslej še nobene polemike. Mislil sem, da mora mirna beseda tudi na te vplivati. Hotel sem poskusiti torej. Ko si v začetku le molčal, sem te nalašč parkrat podražil zaradi molčanja. Planil si kvišku in prav po svoji navadi pograbil po terorističnem orožju, po revolverju, in lop... ne po dopisih, ampak po različnih osebah, kakor si imel več ali manj osebnega blata pri rokah. Ali prijatelj, uveril si se, da me tvoje divjanje ni spravilo iz ravnotežja; prvič, ker nisi mlatil po meni, ampak po drugih nepravih osebah; drugič, ker je — tudi za slučaj, da bi me bil zadel — moja koža za osebne napade popolnoma neobčutljiva. Tvoje duhteče vsakdanje „rožice“, kot podla duša, lopov, lump, potep, baraba itd. so zame le izmečki tvoje bolne duše, usipajoči se iz tvojih umazanih ust na umazano časnikarsko pero. Vidiš torej, prijatelj, da so tvoji napori brezuspešni: jaz se ne dam od nikogar oplasti, tem manj še od tebe, ki si to tako divno domišljuješ. Jaz grem svojo mirno in stvarno pot dalje, in v zabavo mi je, da se v moje dopise tako besno zaganjaš; nehote mi podajaš sam novo snov za nadaljno polemiko.

Danes preidem k poglavju „občudovanja“. Ti farbaš v „Soči“ čitatelje s trditvijo — kateri seveda sam ne veruješ — da se vse čudi tvojim „narodnim pi-

PODLISTEK.

26

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

XX.

„Da zginja med sosedi mir,
Da srd rodi se in prepir,

Da ječe so in so sodniki,
Tega so krivi le jeziki.“

Ant. Hribar.

„Hvaljen bodi Jezus!“ dejal je po stari krščanski navadi berač Kozmek drugega jutra, stopivši v Zagričarjevo hišo.

„Na veke!“ odzdravila je mati županja pri ognjišču. —

„Kako? — Ste-li sami doma, mati, le sami?“

„Sama sem; drugi so šli vsi na delo.“

„Kakor nalašč“ misli si tiho Kozmek, sede na hrastovo klop ob ognjišču in vzdihne:

„Eh, stari smo, mati, stari! — Dolgo ne bomo več...“

„Dokler bo božja volja.“ —

„Prav imate: dokler bo božja volja. — A nam revežem traja to le predolgo, predolgo.“ —

„Škodilo ti ne bo malo pokore, Kozmek. — Česa pa prosiš danes?“

„Nič drugega ne, mamica, kakor malo kosila, ko se skuha. — Vže tri dni ni bilo gorke žlice v mojih ustih, uže tri dni, verujte mi, mamica.“

„No, če boš počakal, malo kosila uže dobiš. — Jaz imam še delo v hlevu; ti pa skrbi mej tem, da ne ugasne ogenj okoli loncev.“

Županja odide nato iz hiše. Mrak pa zre nekako v skrbih v žrjavico na ognjišču in premišlja, kako bi mogel najlaže napeljati pogovor na to, kar ga je prav za prav napotilo k županovim. Dolgo je ugibal sem in tje. Nazadnje se mu zdi, da spravi najprej vodo na svoj mlin, ako bo začel hvaliti stare čase, grajati pa mladi svet. Uprav za časa je prišel do te rešilne misli, da ga ni prehitela mati županja, ko se je vrnila iz hleva.

„No, sedaj si pa uže zaslužil kosilo“, opomni županja šaljivo. „Po loncih vre, da je veselje.“

„Vre, mamica, vre, čudno vre dandanes.“

„Kaj meniš s tem?“

„Čudno se nam meša štrana. Vse gre na svetu le narobe. Nekdaj ni bilo tako.“

„Kaj hočeš! — Vse prav ni bilo in ne bo nikdar na svetu.“

„Ej, bilo je uže, bilo, a ni več. — Jajce hoče vedeti dandanes več, kot kura: pokorščine ni več.“

„Kaj ti je, Kozmek, danes, da tako modruješ?“

„Težko je povedati, ljuba mamica. — Srce me boli, a vest me sili, da moram — — —“

„Kaj je neki?“ povpraša županja uže radovedna in stopi bliže k Mraku.

„Bojim se zamere, mamica...“

„Brez strahu povej, kar veš. Nič ti ne zamerim.“

„Bodi torej. — Pa ne da bi mislili, mamica, da želim komu škode. Ne škode, ampak dobro želim vam in vaši poštenu hiši. — Glejte, oni mladi gozdar, ki zahaja pogostoma k vam, je zmedel glavico vaši dobri Milki. Zatrjuje, da jo ljubi; pa ne ljubi nje, verujte mi, ampak njeno lepo doto. — Vsi ljudje vedo uže to in govore o tem, posebno, ker so še včeraj videli, da sta šla skupaj od desete maše. To glejte, mamica, ni mi dalo miru, dokler vam nisem razodel. Upam, da sem izpolnil svojo dolžnost.“

Županja je bila popolnem presenečena. Izpregovoriti ni mogla niti besedice. Molče je zrla sedaj préd-se, sedaj v Mraka, kakor bi mu hotela iz očíj brati resnico. Sama ni vedela, ali bi verjela, ali ne bi. Gozdar je zahajal res pogostoma v hišo in dobil sem pa tje morebiti tudi samo Milko doma. V takih slučajih se je lahko kaj spletlo mej njima. — A gozdar je v govorjenju in vedenju tako možat in resen; Milka pa tako nedolžna, še skoraj otročja.

„Ne, ni mogoče! Milka ni taka. Preodkritosrčna je, da bi mogla za mojim hrbtom počenjati kaj takega. Vendar hočem to stvar dognati do kraja;“ prevdarja in sklepa županja na tistem v srcu, potem pa reče Mraku:

„Obljubila sem ti, da ti ne zamerim; in to hočem tudi izpotniti. — Povem ti pa, da ne prikaži se mi nikdar več čez prag, ako boš okoli raznašal te reči o moji hčeri.“

(Dalje pride.)

ruhom": Nemci, Labi, izvangoriški Slovenci, "zastopniki slovanskih narodov" i. t. d. O, kako bi bil vesel, da bi bilo to "čudenje" resnično in da bi imelo tudi kaj stvarne podlage. Da, da, prijatelj, vsi se čudijo, t. j. vsi oni, katere si ti nafarbal z "narodnimi piruhi" v "Soči", ali pa v pisnih ali v pogovorih. Ali prijatelj, ako bi te ti "vsi" poznali kakor mi "ne naprbdnjaki"; ako bi znali kot mi med vrstami čitati tvoje pisanje; ako bi polagali kot mi tvoje besede na tehtnico; ako bi vedeli, kako bombastično znaš vsako svojo mušico napihniti v velikega slona; ako bi znali, s čegavim denarjem si ti iz zemlje izcopol svoje "narodne piruhe"; ako bi mogli od blizu opazovati djanje in nehanje v tvojih piruih, katero je kot jajce jajcu podobno ravnanju bogato rojenega, neizkušenega mladeniča, ki je prišel po zgodnji smrti očelovi do polne kase; ako bi čuli žalostno prerokovanje bivših uslužbencev ali pa oseb, katere imajo priliko pokukati tvojim "piruhom" tudi za kulise, ... potem, pravim, bi se ti "občudovatelji" kmalu razpršili v prazen nič. Kako mora biti "čudenje" slovanskih gostov", si lahko mislimo, ko gledajo ptuje zunanje in druge napise, ko se jim servira morda celo ničev cigaretni ustnik z napisom: Hotel zum goldenen Hirschen, ko naletujejo na služabniško osebje, ki zna le ptuje kramljati, da ne govorim o drugih brcah, katere delajo tvoji "narodni piruhi" našemu narodnemu jeziku. Tako vidiš, prijatelj, je to farbano "občudovanje".

Ali da bi bilo to "farbanje" le tvoj šport brez slabih posledic za celokupnost slovensko! Ono, žal, tudi škoduje našemu narodnemu ugledu pri naših laških in nemških sosedih, izroča nas v zasmeh ter nam pridobiva zdevke "naroda otročajeve". To bombastično hvalisanje je že tvoja stara navada, ki je naši narodni stvari že mnogo škodovala. Kolikokrat se je že zgodilo, da si ti vsled te razvade dobre narodne načrte in naklepe kar v kali zatrl, ker si jih v prvem začetku, ko so tako rekoč viseli še v zraku, razbojnal, našim narodnim nasprotnikom s tem razkril ter jim bistveno olajšal nasprotovanje. Vidiš, prijatelj, to je nov dokaz, kako bi bil ti slab voditelj naroda!

Ti, prijatelj, živiš le za hip, prava muha jednodnevnic! Ti si najbolj v svojem elementu, ko se široko koračiš in tolčeš po prsih: Mi smo mi in Vam pokažemo, kdo smo mi! Tak smešen prizorček v "Soči" si si dovolil tudi takrat, ko si farbal nemški "Südban-Hotel" s farbo "narodnih piruhov". Bahato si zavriščal na laška in kalinasta slov. ušesa: "Telovadni trg" (Piazza ginnastica) je kmalu ves naš! — Revček, in čas ni daleč, ko se vrne "Südban-Hotel" v želodec, za kakoršnega nimamo goriški Slovenci še dovolj močnih zob. Naravna posledica otročje nepremišljenosti! In goriški Slovenci postanemo za eno blamažo bogatejši. Zasluzena kazen za "narod otročajeve"! Žalostna nam majka!

A. K.

Politični pregled.

Nova člana gosposke zbornice.

V gosposko zbornico sta pozvana general konjice grof Viktor Dubsky in generalmajor baron Julij Horst.

Češko-nemški sporazumljenje?

Govori se zopet o možnosti, da se doseže sprava med Čehi in Nemci. Pred kratkim se je poročalo, da je v političnih krogih nastalo vprašanje, kako bi se ustvaril modus vivendi med tema narodnostima. O tem vprašanju so menda razpravljali koncem zasedanja interesovane stranke. Poljaki so posredovali. Govorilo se je tudi o potrebi, da se v češkem deželnem zboru doseže sprava.

Čehi za MaceDonce.

V nedeljo je bil na zofinjskem otoku v Pragi velik javen shod, kateremu je bil namen, da Čehi izjavijo svoje simpatije za MaceDonce. Govorili so v imenu Mladin Staročehov, čeških radikalcev in narodnih socialistov. Shod je vsprejel resolucijo, ki izraža sočutje Čehov do krvnoročnih MaceDoncev in ki pozivlje

češki narod na nabiranje milodarov za MaceDonce.

Ogrski parlament.

Ogrski parlament je vendar končal splošno debato o rekrutne timentu. S tem pa ni rečeno, da zakonski načrt še tako hitro razpravi imeli dolge govore ter se v razpravi razpravljali. Po zaključeni splošni debati zaprosil je za besedo honvedski minister, da bi odgovarjal na naše pritožbe. Zanimivo je posebno, ko je honvedski minister zagovarjal pridržanje tretjeletnikov v vojni službi do konca leta ter sklicanje rezervistov po novem letu. Minister je rekel, da mora biti naša vojska vedno pripravljena, ker ni izključena kaka akcija v spomladi. Posebno so dogodki na Balkanu taki, da bi zamogli spraviti vsak čas našo armado po koncu. Ta ministrova izjava so po našem mnenju popolnoma opravičena, kakor je tudi po našem mnenju neopravičen optimizem našega ministra za zunanje zadeve Goluchowskega, kateri se je zrcalil v njegovem poročilu do delegacij. Iz tega je torej razvidno, da so imeli prav oni, ki so označili poročilo Goluchowskega v delegacijah kot neodkritično.

Priloh novega deželnega guvernerja v Bosno.

V pondeljek se je pripeljal general baron Albori v Sarajevo. Že do Broda so mu prišli naproti vsi višji civilni in vojaški dostojanstveniki. Po vseh postajah, posebno pa v Sarajevu so mu priredili zelo slovesen vsprejem. Na sarajevskem kolodvoru ga je pozdravil župan Nezir efendi Skalič v hrvatskem jeziku, za kar se mu je tudi baron Albori hrvatsko zahvalil.

Avstro-ogersko-italijanska trgovinska pogodba.

Senat je vsprejel zakonski načrt, v katerem pooblašča vlado, da sme skleniti provizorično trgovsko pogodbo z Avstro-Ogrsko. Minister Pittoni je rekel, da je ves svet edin v tem, da je pri vprašanjih medsebojnih trgovskih zvez želeli prijateljske rešitve med državami. Zagotavljal je, da imajo v Italiji in Avstro-Ogrski dobro voljo za sklep trgovinske pogodbe. Potem je prišel v presojo proračun zunanjega ministerstva.

Zdi se, da niso cvire, ki se stavijo avstro-italijanski pogodbi, le trgovske narave, temveč po ekspoziciji grofa Goluchowskega se dá sklepati, da med obema vladama tudi iz političnega stališča ni vse tako, kakor bi imelo biti.

Tudi trgovsko politični odnošaji so dovolj zaostreni.

Ital. listu "Tribuna" se poroča z Dunaja, da ostanejo vse dosedanje trgovinske določbe med Italijo in Avstrijo v veljavi še kake tri mesece, ker se ne more tako naglo dokončati pogajanj za ustanovitev začasne trgovinske pogodbe.

Carjev imendan in srbski kralj Peter I.

O priliki godu ruskega carja odposlal mu je srbski kralj Peter I. brzojavnim potom to-le čestitko: O priliki ko vsa Rusija praznuje god Vašega Vel. je tudi moj narod z menoj jedne misli, ko Vam pošiljam najsrčnejše čestitke k Vašemu imendanu z vročo željo, da Bog še mnoga leta ohrani Vas, Vašo družino in Vaše podanike. Na to čestitko je odgovoril car: Globoko ginjen vsled Vaše čestitke se Vam zanjno prav srčno zahvaljujem.

Srbske zadeve.

Nekateri listi poročajo, da se je kralju Petru posrečilo pregovoriti zarotnike, da se na lep način umaknejo z dvora. Nekateri trdijo celo, da nagovarja zarotnike k temu tudi polkovnik Mašin, češ, naj tako pomagajo kralju iz zadrege, ko tuje vlade neprestano od njega zahtevajo, da odstrani zarotnike. Od druge strani pa se zopet poroča, da je ravno polkovnik Mašin tisti, ki se noče z lepa umakniti. Nadalje se zopet pripoveduje o pogovoru, katerega je imel neki kraljev zaupnik z ruskim državnikom Muravjevim. Ta je baje rekel, da ruska vlada obsoja delovanje opozicije in bo tudi pokazala, da ni zadovoljna z napadi na kralja. Rusija se noče mešati v srbske notranje zadeve, car goji simpatije do kralja Petra in obsoja rovarje, ki delajo v Srbiji spletke.

Nemci tlačitelji na vseh koncih in krajih.

Poznanjski guverner je razposlal te dni okrožnico na vse šolske nadzornike na Poznanjskem. V ti okrožnici se prepoveduje poljskim učiteljem, da ne smejo sodelovati pri posojilnicah in hranilnicah, da, še več, prepoveduje se jim celo ulaganje lastnega denara v omenjene posojilnice in hranilnice. Taki so Nemci na vsi črti, in vendar se najdejo še Poljaki, in med temi je v prvi vrsti učitelj poljskega kluba, vitez Jaworski, ki pomaga Nemcem tlačiti Slovence.

Smrt metropolita Firmiliana.

Metropolit v Skoplju, Firmilian, ki je dalje časa ležal v Belgradu bolan, je 20. t. m. umrl. Truplo se prepelje v

Skoplje. Firmilian je rojen Srb. Leta 1892 je bil na željo Rusije od združenih Slovanov v MaceDoniji izvoljen za metropolita, toda turška vlada ga ni hotela potrditi. To ravnanje vlade je še bolj razburilo že tako za vstajo navdušene MaceDonce.

Španski kralj se poročil?

Glasom "Liberala" pretresuje se vprašanje glede poroke kralja Alfonza XIII. s hčerjo infantinje Marije de la Paz, sestro kralja Alfonza XII. Infantinja Marija de la Paz pride baje prve dni prihodnjega leta v Madrid.

Na skrajnem vstoku.

Ni izključeno, da nam letošnji božični prazniki ne prinese vojske, mesto tako zaželenega miru. Razmere med Rusko in Japonsko postajajo od dne do dne vedno bolj napete. Ako se sme verjeti poročilom, ki dohajajo v svet po največ iz angleških virov, imamo na skrajnem vstoku vojsko že pred vratmi. Angleškim listom se namreč brzojavlja iz Tokija, da Japonska že koncentruje svoje vojne moči in da so vdobile tudi japonske reserve ukaz, naj bodo pripravljene na odhod. Dalje pripovedujejo ti listi, da so tudi vrednostni papirji japonski vsled vojnih priprav že padli. Tudi Angleži se pripravljajo. Nekatere vojne ladje angleške so že odplule proti skrajnemu vstoku. Druge se pa pripravljajo. Ti kramarji bi seveda najraje videli, da nastane med Japonsko in Rusijo vojska, da bi si tudi oni olastili kako japonsko ozemlje, v slučaju, ki je pa skoro gotov, da bi bila Japonska tepena. Da bi še bolj raznetili bojaželjnost med Japonci, obljubujejo jim Angleži, da se pridruži Japoncem vse polno angleških prostovoljcev. Na Ruskem opazujejo pa dogodke na skrajnem vstoku hladnokrvnejše. Rusi mislijo namreč, da se bodo Japonci gotovo trikrat poprej premislili, predno bodo napovedali Rusiji vojsko. Rusija ima namreč na skrajnem vstoku, in sicer onkraj bajkalskega jezera, nad 200.000 vojakov. Poleg tega pa razpolaga čez močno vojno brodoge. Ako se torej zljubi Japoncem poskusiti se z Rusi, naj pa le poskusijo. O nadaljnjih koncesijah glede Koreje pa ne sme biti več govora. Tako govore ruski oficirji. So pa drugi ruski listi, ki so tudi mnenja, da se Angležem skoro gotovo posreči, spravi Japonec na led ter jih poslati po kostanj, katerega bi radi Angleži snedli, v žerjavico. Pa ne samo Japonce, marveč tudi Kitajce bi Angleži spravili na noge proti Rusom, in ta angleška namera našla je na Kitajskem še precej ugodna tla. Zaradi tega je Francoska Kitajcem zažugala, naj bodo mirni, ker drugače bi se na kitajski meji ob Tonkinu znale kmalu prikazati francoske vojne čete. Iz vsega tega je razvidno, da se hudo meša na skrajnem vstoku in da ni izključeno, da pride tam še v kratkem času tudi do dejanj. Ako pa pride do tega, potem bodo imeli prav oni, ki trdijo, da pogostim in zaporednim obiskov vladarjev ne sledi po navadi mir, ampak vojska.

Kako se v MaceDoniji "reformira".

O "organizatoričnem" delovanju Hilmi paše piše nekdo iz Monastira: "Vstahi, ki se podvrgujejo turškim oblastim, prihajajo večinoma brez pušk, češ, da so jih vzeli načelniki. Na zahtevanje avstrijskega konzula jih sicer turška oblastva milostno vsprejmejo, toda jih pozneje, da bi dobili od njih orožje, na vse mogoče načine mučijo. Tako muči s privoljenjem turške vlade roparski načelnik Izmael Čavš nesrečne prebivalce skoro popolno vničenege okraja Florina v pogorju Buk. Da bi jih prisilil, naj mu priznajo, kje imajo orožje spravljeno, zabija nesrečnikom železne žeblje za nohtove in jih muči na vse mogoče načine. Vsi ranjeni prihajajo taki nesrečniki v avstrijski konzulat ter se pritožujejo o krutosti svojih tlačiteljev. Vendar pa je turška vlada od 65.000 pušk dobila le 21.000. Od 8000 iz Bolgarije vtihtapljenih pušk jih je prišlo le 11 vlad v roke. Sedaj delujeta le še dve vstaski četi, in sicer ena na jugu, druga na vzhodu Monastira".

Domače in razne novice.

Našim gospodom naročnikom. — Pregledovaje naše knjige smo našli, da je lepše število naročnikov storilo svojo dolžnost poravnavi letno naročnino, za kar se jim tem potom srčno zahvaljujemo. Našli smo pa tudi, da je še premnogo onih gospodov, ki so zaostali z naročnino za to leto, in celo za prejšnja leta. Siljeni smo toraj zopet opozarjati in prositi, da se nas vsaj ob koncu leta spominjajo, ter nam zaostalo naročnino tem hitreje določijo.

Ob enem tudi prosimo naše

prijatelje in somišljenike, da blagovole na list širiti, ter nam novih naročnikov pridobivati. Če ne zmore, posamezen se naročiti, združiti se s kakimi dva, trije skupaj za list "Soča" bo izhajala tudi v bodoče po dvakrat na teden za nizko ceno po 8 kron na leto.

Vesela božična prazniška voščila vsem svojim prijateljem, sodelavcem, naročnikom in prijateljem.

Češkovstvo in upravništvo.

Priloh. — Danes je bil promoviran na dunajskem vseučilišču g. Iv. Verčon z Vrhovlja pri Vipavi doktorjem vsega zdravstva.

Odlikovanje. — Cesar je podelil finančnemu svetovalcu na finančni prokuraturi, dr. Ivanu Fabianiju, naslov višjega finančnega svetovalca, oprostivši ga od taks.

Za "Šolski Dom" upravništvu je došlo: Ivan Uršič, posestnik na Idskem pri Kobaridu 1 K.

Predsedništvu so plačali: Ant. Rijavec, dimnikarski mojster v Opatiji 2 K ter za "Božičnico" 3 K; Jernej Kopač, trgovec v Gorici 15 K; Jovan Seminič v Podragi nad Vipavo 1 K.

Hvala!

Za "Božičnico" v "Šol. Domu" so še darovali: gg. slovenski in hrvatski bogoslovci v Gorici 10 K, K. Drašček, pek 500 kolačev; J. Gril, pek, mnogo kolačev; Anton Fon 4 klobuke in 4 kape; M. Poveraj, trgovec 3 obleke in 2 kapi. Vsem blagim darovalcem za "Božičnico" izreka v imenu šolske mladine, srčno hvalo.

Šolsko vodstvo.

Za otroški vrt v Pevmi so darovali po gospodini F. Stantič sledeči gg.: Ivan Kumar, kurat, 5 K, Alojzij Fogar 10 K, Anton Pintar 4 K, Marija Figelj 3 K, Katarina Primožič 1 K, baroninja Teufenbach 2 K, Angelj Miklus 2 K, Josip Šviligoj 4 K, Jakob Mikulus 2 K, Anton Kodrmac 2 K, Anton Komjanc 2 K. — Da nam je bilo možno obdarovati revne otroke otroškega vrta v Pevmi so nam mnogo pomagali obilni darovi radodarnih goriških trgovcev: Hedžet & Koritnika, Krojaške zadruge, Del Pjera in Resena, ki so nas obdarili z raznovrstnim blagom, Poberaja ki nam je daroval 2 moški obleki in Zornika. Da se je oskrbela obutev, so nam darovali obilo usnja: gg. And. Jakil, Drufovka, Hausner & Lokar. Gospa Jakopič je darovala 2 K, g. Kopač 60 svečk, g. K. Drašček 50 kolačev, baroninja Teufenbach poln jerbas lastnoročno spletenih nogavic, zapestnic, rut in spodnjih krile.

Darovalcem Bog stotero povrni!

Podružnica sv. Cirila in Metoda.

Zahvala. — Podpisani odbor se najtopleje zahvaljuje društvenikom, dobrotnikom in podpornikom, kateri so na razne načine pripomogli k sijajnemu duševnemu užitku in obilnemu gmotnemu uspehu božične veselice.

Poseben zahvala pa požrtvovalnemu g. J. Srebrniču, vrliim pevcem in dragim sodelovalkam in sodelovalcem; domačim obrtnikom, trgovcem in zasebnikom, kateri so tekmovali z darili za zanimivo in bogato srečanje. Enako tudi mnogim trgovcem v Gorici, kateri so darovali različnega blaga za srečanje in otročice.

Bog ohrani in pomnoži rodoljubno požrtvovalnost, da vzdržimo našim nežnim otročicem tako koristno zabavišče.

Odbor "Otroškega vrta" v Solkanu.

Slovenska Čitalnica v Gorici priredi 31. t. m. običajni Silvestrov večer s pevskimi in glasbenimi točkami, dramatično igrjo, srečanjem ter slovesnim prestopom v novo leto. Mize in krčmarska postrežba v dvorani. — Dne 5. januarja prih. l. ob 6. uri zvečer pa bode redni letni občni zbor, kojega dnevni red obsega razna poročila, posvetovanje o pravočasno prijavljenih ali pri zborovanju kot nujno priznanih predlogih ter volitev novega odbora. Dne 6. januarja ob 6 uri bo dražba časopisov. — Ob vseh treh prilikah naj blagovole gg. člani se prav mnogoštevilno udeležiti. — V Gorici, dne 24. dec. 1903.

Odbor.

Lastnik "Soče" ob koncu leta. — Ker so se že vsi pametni ljudje naveličali grdih in ostudnih osebnih napadov, ki so polnili čez leta in dni "Sočine" predele in se lastnik "Soče" boji, da bi mnogo dosedanjih "Sočinih" naročnikov zaradi tega v prihodnje lista več ne naročilo, naznanja v zadnji številki svojega lista vsem onim, ki mu hočejo verjeti, la bode odslej "Soča" v omenjenem ogledu krenila na drugo pot ter opustila osebne napade. Ne meče so za to, da se ponavljajo osebni napadi celo v tisti številki, v kateri pri-

haja na dan z zgoraj omenjeno obljubo, zdi se nam potrebno pri tej priliki opomniti, da je bilo čitati jednaka zatrdila in jednake obljube v „Soči“ prav pogostoma in posebno takrat, ko se je blizal čas naročitve. Kako pa da so se držale take obljube, prepričal se je vsakdo, ki je imel tako dober želodec, da je zamogel prebavljati čtivo, katero mu je nudila „Soča“ ves čas, odkar sta zanesla med goriške Slovence prepir znana dva „plemenita slovenska rodoljuba“. Naj pa kdo reče zdaj, da lastnik „Soče“ ne zna skrbeti za svoj žep! Sicer pa pravi tudi sam, da hoče odslej še bolj skrbeti zanj, nego je to delal do sedaj.

Kdo je „Soča“ nabrisal? — V št. 94. je pisala „Soča“, da hoče župan Pavlica nabrisati posestnika Bandelja. Pravi, da gre za neko zemljišče, katero je imel očka župan v najemu, katero pa ima priti sedaj po pogodbi z lastnikom v najem omenjenega Bandelja, ki je v to svrhu potrebno svoto takoj plačal lastniku, ko sta se dogovorila glede najema. Pavlica pa da je drezal vmes in vsled nekega pogovora z lastnikom sili biti še naprej najemnik, dasi nima za to nikake pravice. Bandelj da je popolnoma v svojem pravu in se mu ne more nič zgoditi, ako pa pride do tožbe, se po-kaže Pavličovo početje v tej reči v vsej nagoti.

Tako „Soča“! Dotična tožba je zdaj že končana. Bandelj je moral vse stroške plačati, Pavlica pa je še dalje najemnik. Čudno, da ni „Soča“ dobila o tem še nobenega sporočila... Kdo je „Soča“ nabrisal?

Električna razsvetljava pri naših trgovinah. — „Krojaška zadruha“, g. J. Zornik in g. J. Medved omislili so si pri svojih trgovinah krasno električno razsvetljava.

Javna dražba. — V tukajšnjem vojaškem skladišču se bo prodalo dne 29. t. m. na javni dražbi približno 360 kilogramov železa in 50 kilogramov svinca.

Občinske volitve v Kožbani. — Pri občinskih volitvah v Kožbani je zmaga v vseh treh razredih stranka prejšnjega župana, katero nazivlje „Soča“ s „klerikalno“. „Soči“ to ni po misli. Miji pač ne moremo pomagati!

Iz Dornberga nam pišejo: Pri volitvi v komisijo za odmero osebne dohodarine dne 29. t. m. naj opravičeni volilci glavarstva „Gorica dežela“ III. skupina vpišejo na glasovnice za ude: č. g. Jožefa Mašera, vikarja v št. Mavru in g. Franca Berce, posestnika in župana v Dornbergu. Za namestnika pa č. g. Antona Berlota, župnika na Vogerskem. Glasovnici morata biti od volilca lastnoročno podpisani. Oddata se ali osebno na dan volitve v volilnem prostoru ali pa se pošlje po pošti. Glasovnicama mora biti pridejano „volitveno poverilo“. Kdor ne gre osebno voliti, najprimernejše odda podpisani glasovnici zaupnemu možu, da zanj opravi volitev.

Pripeljali so v Gorico Josipa Sorča iz Soče, ki je tožen radi težke telesne poškodbe. Sorču se baje meša, in ga zdaj zaradi tega zdravniki opazujejo.

Poskus samomora. — Usmrtiti se je hotel z revolverjem danes zjutraj ob 9. uri in pol Ivan Lutman, uslužbenec pri trgovcu Morassi, na trgu starega sv. Antona, a se mu ni posrečilo, marveč se je z dvema strela samo ranil. Gnala ga je k obupnemu činu baje nesrečna ljubezen. Lutman, stanujoč v ulici Garzarolli, izvršil je nesrečni čin v gospodarjevi zalogi žita.

Proti Kovaču Trimožiču iz Gorice se je imela v zadnjem porotnem zasedanju vršiti obravnava, ker je bil tožen zaradi poskušene umora. Ker ni bila do takrat še dognana zdravniška preiskava glede njegovega duševnega stanja, bila je obravnava odložena. Zdaj so ga pa zdravniki spoznali za slabomnega, vsled česar je državno pravdnštvo ustavilo vsako postopanje proti njemu.

„L' Eco del Litorale“ bo izhajal po novem letu vsaki dan.

„Musik-Woche“, i. hajajoča v Lipnici 46. list t. l. priobčuje nepo fugeto za orglje in harmonij od D. Hajgelja. Ker svetovnoznani list prinaša le klasična in dela starih modernih glasbenikov, zato čestitamo našemu mojstru na tem, da tudi tako visoki nemški glasbeni krogi priznavajo slovensko moč.

Missa pro defunctis ad duas voces aequales organo comitante. — To je najnovejšo prekrasno delo našega vrliega gorskega skladatelja gosp. Janeza Laharnarja, organista na št. Viški Gori. Dobiva se za 1 K 20 v pri skladatelju na št. Viški Gori (p. Slap ob Idriji). Priporočamo prav toplo!

Petletnina učiteljev. — Upravno sodišče je razsodilo na pritožbo gospoda nadučitelja Alojzija Urbančiča v Mirnem, da goriškemu učitelstvu tičejo petletnine z dnevnemu službenega nastopa.

Opozorjamo slavno občinstvo na prilogo v današnjem listu, s katero vabi c. kr. kmetijska družba kranjska na naročbo „Kmetovalca“ oziroma na pristop k isti.

Služba cestarja na Ajševici (stavbeni okraj goriški) je razpisana. S to službo je spojena mesečna plača 45 K, ne pa pravica do oskrbe (provizije). Vendar pa more cestar dobiti mladodarno plačo 40 stot. do 1 K 8 st. na dan, ako je po desetletnem službovanju postal ne-sposoben za službovanje. Prositelji morajo biti vešči slovenskemu in italijan-skemu jeziku ter morajo znati vsaj nekoliko pisati in čitati. Prošnje je uložiti do 31. januarja 1904. na c. kr. okrajnem glavarstvu v Gorici. Službeni razpis te službe pa pridodaje, da bodo v prvi vrsti upoštevani oni, ki znajo tudi vsaj nekoliko — nemški.

Trasiranje za železnico Vrhnika-Gorica. — Kakor se zatrjuje, bodo prihodnjo spomlad pričeli s trasiranjem za projektirano železnico Vrhnika-Gorica. Projektirana železniška proga se name-rava zgraditi preko Smrečja, Godoviča, Idrije, Rovt in Žirov.

Koze. — Med železnišnimi delavci v Hrušici bilo je zadnje dni nekaj slu-čajev koz. Najprej sta obolela na ko-zah dva Macedonca. Ker hodijo železniški delavci od jednega podjetništva do dru-zega in jih prihaja mnogo tudi v Gorico, opozarja tukajšnji magistrat vse one, ki dajejo tujcem prenočišče, da naznanijo koj mestnemu fizikatu, ako bi zapazili pri tujcih najmanjšo sled zgoraj omenjene bolezni. Tudi na Grahovem se je baje prikazala ta nevarna bolezen.

Tržaški mestni svet. — Tržaški mestni svet je rešil proračun za prihod-nje leto. Pri razpravi o proračunu go-vorili so tudi slov. svetovalci dr. Slavik, dr. Rybač, Gorjup in Gerdol, ter stavili nekatere predloge, katere je mestni svet deloma tudi vsprejel. Konečno je večina vsprejela skupni proračun, dočim so slo-venski mestni svetovalci glasovali proti.

Po odpravljanju proračuna je prišlo na vrsto poročilo o razsodbi upravnega sodišča o zadnjih volitvah. Poročevalec večine, svetnik Depiera, se je v potu svojega obraza trudil, da bi dokazal, da mestni svet ni dolžan pokoriti se raz-sodbi upravnega sodišča in v nazorom izrečenim v isti. Posluževal se je pri tem vseh mogočih in nemogočih sofizmov. Večina mu je seveda ploskala.

Poročevalec manjšine dr. Rybač je utemeljeval z jasnimi in nepobitnimi ar-gumenti stališče manjšine, da se moramo pokoriti jasnemu besedilu in duhu raz-sodbe upravnega sodišča ter, vsprejemši rekurz Gina Dompierija, izreči, da so zadnje volitve nezakonite.

Večina je seveda proti glasovom slovenskih svetnikov vsprejela predlog svetnika dr. Depiera, da se odbije rekurz Gina Dompierija.

Večina in manjšina pa ste se na-zadnje našli skupaj pri zadnjem predlogu dr. Depiera, da naj se pri bodočih vo-litvah pazi na strogo vršenje predpisov mestnega statuta.

Koncem seje je župan voščil mest-nim svetovalcem vesele praznike. Ni pa rekel, kakor je to storil po navadi, na svidenje po praznikih. Da je župan opu-stil te zadnje besede, tolmači se splošno tako, da se misli, da se tržaški mestni svet v sedanjih svojih sestavi več ne snide, ker bode najbrže razpuščen. Nekateri tr-dijo, da se je še le zdaj razpravljalo o razsodbi upravnega sodišča o zadnjih volitvah ravno zaradi tega, ker je tudi vlada hotela, da se pred razpustom mest-nega sveta reši mestni proračun za leto 1904.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu, ki ima namen neizkušena, v Trst došla de-kleta, obvarovati dušne in telesne po-gube, ter jim preskrbeti poštene službe, je imel nedavno občni zbor. Kakor po-snemamo iz računa, je imel zavod koncem decembra 1902. primankljaja K 1222.95. Med darovi čitamo: ustanovnina in pod-pora županstva K 294, posojilnic K 180 in razni dobrotniki K 1177, skupaj K 1651, kar pač ni v pravem razmerju z važnostjo in koristjo zavoda. Zato pri-poročamo zavod v vsestransko podpiranje. Drugače pa je posneti iz poročila, da se zavod razvija lepo ter prinaša dobre sa-dove, za kar gre največja zahvala ne-utrudljivi rodoljubkinji gospej Mariji Skrinjarjevi. Lansko leto je bilo vsprejetih 612 deklet, Kranjce 214, Primork 211, Štajerk 107, Korošice 69 in drugih Slovan 21.

Finančni škandal v graški mestni upravi. — Te dni prišli so pri graški

mestni upravi na sled primankljaju 1.460.000 K, ki je nastal vsled zaporednih falsificiranih mestnih računskih bilanc.

Novo slovenske zmage na Ko-roškem. — V občinskih Grobasnica in St. Stefan na Idriji so Slovenci vkljub vsemu silnemu naporu Nemcev, da bi pri-dobili ti dve občini, zmagali na celi črti.

Hvalevredno gibanje mej slo-venskimi obrtniki. — Obče slovensko obrtno društvo v Celju skliče sredi me-seca januarja shod slovensko mislečih obrtnikov in prijateljev obrtništva v prvi vrsti iz celjske okolice, v drugi vrsti splošno iz Spodnje Štajerske. Nadalje zasnujejo Slovenci v Celju informacijski in posredovalni odsek za pospeševanje slovenske obrti na Spod. Štajarskem. Ta odsek oživotvori v Celju stalno poslujoč brezplačen zavod. Slednjič ustanove od-sek za prireditve točnega imenika vseh pošteno mislečih slovenskih obrtnikov in oseb slovenskih krajev na Spodnjem Šta-jarskem. Za uresničenje teh namer se je združilo v Celju več delaželjnih mož. To pa je tudi res edina pot, ki mora strezniti tiste obrtnike in trgovce, ki so eden glavnih stebrov sovražnikom slovenskega naroda.

Stolica za slovansko jezikoslovje na dunajskem vseučilišču. — Cesar je imenoval privatnega docenta in asi-stenta na dvorni knjižnici, dr. Václava Vondráka in privatnega docenta in urednika hrvatske izdaje državnega za-konika, dr. Milana pl. Rešetarja za izvanredne profesorje slovanske filologije na vseučilišču na Dunaju. Dr. Rešetar bo zlasti predaval o srbo-hrvatskem je-ziku in književnosti.

Prepovedani hrvatski napisi na tobakarnah na Reki. — Na tobakarnah na Reki so prepovedani hrvatski napisi. Po izreku nekega finančnega uradnika, smejo biti napisi na reških tobakarnah nemški, francoski, španjski in če se hoče tudi kitajski, le hrvatski ne. To je jasen dokaz, kaj smejo pričakovati Slovani glede ravnopravnosti od Madjarov in Italijanov.

Sodnijska vest. — Justično mi-nisterstvo je odločilo opustiti pri sodnih dvorih I. instance ječarske službe XI. plač. razreda in namesto njih sistemi-zirati enako število mest za kanceliste. Nadzorstvo nad jetniki bo imel izvežban sod. uradnik.

Körber in Jugoslovani. — O imenovanju dr. Rizzija deželnim gla-varjem istrskim piše „Naša Sloga“: „Ce-sarska vlada ni mogla predložiti za to imenovanje nevarnejega moža za Hrvate in Slovence v Istri, nego jim je novi dež. glavar Rizzij“.

Trpinčenje vojakov na Nem-skem. — V Rensburgu je bil obsojen podčastnik Franzky na petletno ječo, ker se mu je dokazalo 1500 slučajev trpin-čenja podrejenih mu vojakov.

Odstop admirala Spauna. — Ne-kateri listi so prinesli te dni vest da od-stopi admiral Spaun koj potem, ko bodo zaključene delegacije. „Fremdenblatt“ pa piše, da je ta vest neutemeljena. Admiral Spaun se nahaja zdaj s svojo soprogo v Gorici, in sicer v svoji lastni vili, ka-tero je, kakor je znano, kupil že lansko leto.

Češka adresa cesarju. — Posl. Reichstädter poziva vse češke državne in deželne poslance, naj se zbereje ter se-stavijo spomenico na cesarja, v kateri se bo cesarja prav poučilo o krivicah, ki jih mora pod sedanjo vladno prenašati češki narod.

Ubili so župana v Hermansdorfu na Češkem kmetje, ker je isti baje pri-stransko postopal pri razdelitvi državne podpore. Tolkli so s palicami toliko časa po njem, da se je zgrudil nezavesten na tla. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer je umrl že po preteku pol ure.

Dobitek 200.000 K. — Pred ne-kolikim časom je kupil neki mornar jedno srečko državne loterije ter jo podaril svoji zaročenki, nekemu ubožnemu kmet-skemu dekletu. Te dni je prišlo dekle, na Reko in je na loterijskem uradu vprašalo, ali je bila vzdignjena morebiti št. njene srečke. In tu so ji povedali da je njena srečka zadela dobitok 200.000 K. To no-vico je dekle vzprejelo jako hladno krvno ter reklo: Prav tako, bom imela pa vesele praznike.

Vojaki roparji in morilec. — V vasi Golabke blizu Varšave napadli so te dni štirje vojaki neko kmetško družino. Umorili so gospodarja, gospodinjo in otroke ter odnesli 2000 rubljev, katere je hranil kmet na lastnih prsih.

Prorokovanja o vremenu. — Francoz Lapparent prorokuje, da bodemo imeli 17 let zaporedoma mnogo dežja. Sklicuje se na švicarskega učenjaka Brucknerja, ki trdi v svojih spisih, da so švicarska jezera najzanesljivejši dežomeri. Ta jezera namreč rastejo 17 let in pol in ravno toliko časa zaporedoma tudi padajo.

Ravno tako hočejo vedeti nekateri, da bode letošnja zima prav huda. Iz Vi-cence se piše namreč nekemu italijan-skemu listu, da so zapazili letos v ta-mošnji okolici neko malo ptičico, katera živi po navadi v najmrzlejših evropskih deželah in se je preselila v Italijo po navadi le takrat, ko je bila izvanredno huda zima.

Črna megla v Berolinu. — V pon-deljek pojavila se je v Berolinu neka črna megla.

Strokovnjaki to prikazen tolmačijo tako, da je črna megla navstala vsled dol-gega pomanjkanja vsakega vetra in vsled polagoma dvigajočih se zračnih tokov.

Nazaj domov. — Vedno več ljudi odhaja iz Amerike nazaj v Evropo. Vsake tri dni odpotuje približno 3000 ljudi.

Ameriško pivo najbolje. — Praška znanstvena postaja, ki je preskušala razne vrste piva, ki se varijo na vesoljnem svetu, prisoja pridevek najvišje popolnosti nekemu ameriškemu proizvodu.

Koliko ljudi se je letos izselilo iz Avstro-Ogrske v Ameriko? — Na podlagi statističnih podatkov je odvetnik dr. Ernest Veisl na Dunaju dognal, da se je od 1. julija 1902. pa do 30. junija 1903 izselilo iz Avstro-Ogrske v Ameriko 222.000 ljudi, torej prilično četrta milijona ljudi. Za Italijo je naša država dala Ameriki največji kontingent izseljencev. Po narodnosti se je izselilo 37.000 Po-ljakov, 34.000 Slovakov, 33.900 Hrvatov in Slovencev, 27.100 Madjarov, 23.600 Nemcev, 18.760 Židov, 9840 Rusov, 7220 Čehov, 4200 Rumunov in 2170 Italijanov. Vsi ti izseljenci so prinesli v Ameriko denarja skupaj 15.175.000 kron.

St. 960.

RAZGLAS!

Županstvo Črniče bode dražilo užitnino na vino, pivo, žganje in meso v občinski pisarnici v Črničah dne 30. decembra t. l. ob 1. uri popoldne. Vsi podatki se izvedo neposredno pred dražbo.

Županstvo Črniče,

23. decembra 1903.

Župan:

J. Kosovel.

Razpis dražbe.

Razpisuje se dražba užit-nine vina, mesa in piva županstva Renče za l. 1904, ki bode v občinski pisarni dne 27. t. m. ob 11. uri predpoludne. Vsi podatki se poizvedo na dan dražbe v občinski pisarni.

Županstvo Renče.

Mnogo denarja!

do 800 K na mesec zarabore vsakdo zaslužiti lahko, pošteno, brez stroškov in posebnega znanja. Pošlje naj takoj svoj naslov pod E 1095 na: Annoncen-Abtheilung des „Merkur“, Mannheim, Merfeldstrasse št. 44.

Anton Kuštrin

Gospodski ulici h. šte. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste,

Priporočilo!

Josip Novič,
krojaški mojster
v Gorici, Gosposka ulica št. 21
(tik pošte)
prvo nadstropje,
se priporoča slavnemu občinstvu, čast. duhovščini v mestu in na deželi.

Leop. P. a,
gostilničar „Pri Zagarju“
na voglu ulice Morelli

Priporoča pristna biskupska bela in črna vina. — Izborna kuhinja postreže o vsakem času z okusnimi mrzlimi in gorkimi jedili.

Zastopstvo za prodajo pravega ljubljanskega kislega zelja v zabojih od 25 do 50 kg.

Za mnogobrojen obisk se priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi.

Gostilna
„pri Zagarju“

tik nove postaje
na **Blančah,**
toči

vedno naravna domača črna in bela vina. Kuhinja je preskrbljena vedno z gorkimi in mrzlimi jedili. Cene zmerne.

Priporoča se za obilen obisk iz mesta in dežele.

Jakob Miklus,
trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v **Pevmi,**
za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvorjeno

podružnico
na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča
tovarna stolov

Fr. Švigelj,
na Bregu p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnanstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, fotelje, vrtno stole, gugalnike, naslonjače itd. itd.
po kar najbolj nizki ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano. — Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trstenine. — Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z nad 800 slikami, iz katerih se razvidi obilica blaga in cene, franko. — Naročevalcem na debelo znaten popust.

Krojaška zadruga
Gorica, Gosposka ulica 7,
naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, modne barkente, in drugo manifakturno blago posebno za bližajoči se zimski čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorci najnovejše izbire se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že več let dobro znane **stroje vsake vrste za poljedelstvo.** Mline za sadje, žetve, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, trijerje, čistilnice za žito, luštilnice za koruza, mlinice, stroj za rezanje repe, mline za moko, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake, pumpe, vodovode, žel. cevi itd.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijev ploče, stroj za točenje piva, skrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo, kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; želežno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!
Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke! Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno. Prekupcem in agentom posebne prednosti! Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,
Dunaj III., Erdbergstrasse šte. 12.

Zdravje je največje bogastvo!
Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri žlezočnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo nadubo, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče bolezni.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madronu“, in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v **„Mestni lekarni v Zagrebu“**. Naročuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg šte. 40,
poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej a'li pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer **franko** na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) K 4- h	4 ducat (48 steklenic) K 14-60 h
2 „ (24 „) „ 8- „	5 „ (60 „) „ 17- „
3 „ (36 „) „ 11- „	

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka, ter popolnoma ozdravili: Iv. Barentinčič, učitelj; Janko Kišor, kr. nadlogar; Štefan Barčič, župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef Seljanič, kmet itd. itd.

Mestna lekarna
Zagreb,
Markov trg šte. 40, poleg cerkve sv. Marka.
Vstanovljena l. 1360.

Kapljice sv. Marka.

Pri svetem Antonu Padovanskem
NOVA ZALOGA
cerkvenih oblek in nabožnih stvari.
Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska, kot tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in vseh vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih svetil in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se venenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno,
pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.
Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.
Z odličnim spoštovanjem
Anton J. Vogrič.